

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123201992
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2123201992.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: H. o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletá F. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec je povinný s účinnosťou od 05.04.2023 prispievať na výživu maloletej F. sumou 130 eur mesačne, vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred, k rukám matky.

IV. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 05.04.2023 do 07.02.2024 v sume 336,67 eur sa povoľuje otcovi splácať v pravidelných 12 mesačných splátkach po 28,10 eur popri bežnom výživnom, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky.

V. Styk otca s maloletým dieťaťom sa upravuje nasledovne :

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou KC.- každý páry týždeň v pondelok a v nedeľu od 15:00 hod do 18:00 hod

- každý nepáry týždeň v stredu a vo štvrtok od 15:00 hod do 18:00 hod s tým,

že otec si prevezme a odovzdá maloleté dieťa matke v mieste bydliska matky.

Matka sa zaväzuje maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VII. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 40P/19/2023 - 83 zo dňa 07.06.2023 sa zrušuje dňom nadobudnutia vykonateľnosti výroku o úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.04.2023 sa matka ako navrhovateľka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, že maloleté dieťa bude zverené do jej osobnej starostlivosti, matka bude oprávnená zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných

veciach a otec bude povinný prispievať na výživu dieťaťa sumou 350 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. Zameškané výživné žiadala zaplatiť otcom do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletým dieťaťom navrhla upraviť na každý druhý pondelok od 17:00 hod do 19:00 hod za prítomnosti matky. Návrh matka odôvodnila tým, že s odporcom sa spoznala vo februári v roku 2021. V decembri 2021 otehotnela a dňa 06.09.2022 sa narodila dcéra F.a. Po 2 mesiacoch vzťahu sa rozhodli skúsiť spoločné bývanie, od 15.04.2021 bývali v byte na ulici X.. Po nejakom čase sa 15.07.2022 presťahovali k jej otcovi do domu na ulici R. Otec sa z domu odsťahoval 4.3.2023, nakoľko ukončili vzťah. Vzťah bol spočiatku normálny, pekný bez závažných konfliktov. Keď začali spolu bývať, odporca zostal arogantný. Snažil sa ju akoby držať v neistote, žil svoj vlastný život a ona sa to snažila akceptovať. Keď sa snažila s otcom o tom porozprávať, utekal z domu a vyčítal jej, že chce len vyvolávať hádky, pričom chcela iba všetko dať na správnu mieru, porozprávať sa a vysvetliť si okolnosti. Hovoril, že mu má povedať, keď mu niečo vadí, ale keď mu to povedala, tak to robil opakovane napriek. Teoreticky boli iba ako spolubývajúci. Povedala mu to a na to sa ohradil, že on nemôže za to, že ona má z toho taký pocit. Začala si všímať, že veci ktoré robí, jej robí napriek a vždy, keď sa o tom chcela rozprávať, hodil vinu na ňu, že len zbytočne vyvoláva hádky, a je unavený. Situácia sa vyhrotila tým, že jeden večer išiel do krčmy, povedal že nevie, kedy príde. Prišiel v noci opitý, povedala mu, že sa jej toto jeho chovanie nepáči, začal si baliť veci. Snažila sa ho zastaviť tým, aby sme sa o tom porozprávali a vyriešili ich vzťah. Potom rozbil dvoje dvere, pri údere do dverí v spálni skoro rozbil aj okno, ju fyzicky napadol tak, že ju odsotil do sušiacu v obývačke a spadla, rozhádzal celý byt a vyhrážal sa, že keď chce, rozbije aj hodiny a dvere sú rozbité len preto, že nechcel trafiť ju. Potom odišiel. Keď prišiel, povedal jej, že si za to môže sama a keby nevyvolá konflikt, nič by sa nestalo. Vedela, že je agresívny a nechcela robiť ďalšie problémy, pretože si všimla, že otec len vyhľadáva a vyhocuje takéto situácie, keď nemohol mať pravdu, tak nemal pravdu nikto. Hovoril jej, že je blbá, naivná, domýšľavá, nevšímavá, precitlivená, psychicky labilná, že si vymýšľa a že mu kazí dni. Vyhrážal sa, že keď chce, môže byť aj horší a bude horšie, a že ona to tak chcela. O maloletú javil záujem, len keď bola u nich návšteva. Vtedy sa s ňou hral a predvádzal, inak bolo všetko čo sa týka starostlivosti, na nej. Ako matku ju nerešpektovala ani otcova rodina. Situácia s maloletou sa vyhrotila, keď ju pohryzol do stehna. Zostal jej tam odtlačok zubov a modrina. Otec sa na tom bavil, smial a považoval to za srandu. Následne, keď mu to vytkla, odpovedal, že to nebolo také hrozné a nemá prehŕňať. Otec maloletou triasol, keď plakala, aj po vysvetlení, že sa to nesmie, pretože tým môže spôsobiť krvácanie do mozgu. Odbil ju, že to tak nemusí byť, keď to píše na internete. Otec prispel na náklady maloletej za mesiac marec 40 eur. Za mesiac apríl prispel sumou 50 eur. Jej príjem je teraz 300 eur rodičovský príspevok a cca 400 eur z podnikateľskej činnosti. Rodinné prídavky cca 40 eur. Otec pracuje u svojho otca a pracuje aj na čierne. Jeho mesačný čistý príjem je cca 1.200 eur. Zamestnaný je ako predavač u svojej matky, ale tam v skutočnosti nepracuje. Trvalý pobyt má u rodiny, prenajal si dom oproti jej bydlisku, kde platí mesačné nájomné cca 150 eur. Otec má vedenú zmluvu u svojej matky v potravinách, kde sa nezdržiava. V skutočnosti pracuje u otca na čierne, kde jeho mesačný čistý príjem predstavuje sumu minimálne 1.200 eur mesačne. Výdavky na maloletú matka ustálila nasledovne: strava 50 eur + 120 eur mlieko, hygienické veci (plienky) 75 eur, ošatenie a obuv 100 eur, lieky a vitamíny 30 eur, hračky 100 eur. Náklady matky sú: strava 200 eur, hygienické potreby 40 eur, energie, nájom 150 eur +150 eur, telefón, internet, TV 40 eur, auto, palivo 70 eur.

2. Otec sa k návrhu vyjadril dňa 12.05.2023. Uviedol, že skutočnosti uvedené v návrhu matky sa nezakladajú na pravde, sú účelovo vytrhnuté z kontextu, parafrázované s cieľom poškodenia dobrého mena a osoby otca. Návrh matky nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, rozsah stretávania je absolútne absurdný, 4 hodiny mesačne. V takom časovom rámci je doslova nemožné rozvíjať vzťah otca a dieťaťa, nehovoriac o potrebe cestovania. Zmena nastala, keď matke začali prekážať aktivity otca, pri ktorých netrúfali čas spoločne. Preto sa tým aktivitám začal vyhýbať, venovať im minimum času. Hádky riešili, diskutovali o problémoch. Čím dlhšie vzťah pokračoval, tým viac matke vadili úplné maličkosti. Pokračovalo to jej nedôverou voči nemu, podozrievaním, jej komunikáciou s jeho bývalými priateľkami a výmyslami. Matka sa tiež opakovane sťažovala na jeho prácu, vadil jej pracovný nestabilný čas, nakoľko je zamestnaný u svojho otca v obchode s potravinami a súčasne vypomáha svojmu otcovi pri montážach. Nikdy matku úmyselne neosočoval, ani jej vulgárne nenadával. Boli dohodnutí, že navrhovateľka bude platiť nájom a on stravovanie. Po narodení maloletej do domácnosti kupoval potraviny, drogeriu, veci pre maloletú, pre matku, ostatné potrebné veci pre chod domácnosti. Matka zabudla spomenúť, ako sa on staral o tieto potreby, ako varil, vysával, upratoval, staral sa o záhradu jej otca. Každému chcel vždy pomôcť. Situácia, keď prišiel z krčmy a rozbil dvere, bola iná, nesúvisela s matkou. Bol pozvaný na zapitie narodenia dieťaťa k jeho kamarátovi. Matka ho odviezla aj prišla pre neho. Doma sa po príchode pohádali, zistil, že ich vzťah matka rieši s treťou aj štvrtou osobou, čo ho

vnútorne rozhnevalo. Rodina má držať pri sebe, nie ohovárať pred tretími osobami svojho partnera. V tom období mal aj finančné problémy, veľa práce, čo prispelo k jeho všeobecnému hnevu. Dvere na svoje náklady vymenil. Matky sa vtedy ani nedotkol. Následne otec opísal ďalší konflikt, keď jej zobral telefón, bol presvedčeným že niečo tají a skrýva. Po týchto konfliktoch začala byť situácia medzi nimi zlá, matke vadilo doslova aj to, že dýcha. Záujem o maloletú javil vždy, keď mohol, hranie, prebaľovanie, uspávanie, kúpanie bolo jeho výsadou. Tvrdenia o pohryzení dcéry sú ohavná lož. Spočiatku po jeho odchode zo spoločnej domácnosti s ním matka normálne komunikovala, pravidelne 3-4x do týždňa chodil denne na 1 až 3 hodiny, od 18:30 hod do 21:30 hod, na návštevu za dcérou, kde sa jej venoval, spoločne ju kúpali, rozvíjali ich citové puto. Občas mu matka opakovala, že ona mu bude určovať, koľko a kedy malú uvidí. Celé správanie sa matky si nevie osobne vysvetliť, nikdy nedošlo k nevere, k fyzickému či psychickému násiliu, nemali existenčné problémy, ani iné neresti. Ich vzťah sa ukončil pravdepodobne pre nedorozumenia a/alebo alergiu matky k nemu. K majetkovým pomerom uviedol, že je zamestnaný v obchode, prevádzke potravín, ktorú vlastní jeho otec, s čistým príjmom na úrovni 550 - 580 eur. Pracuje - vypomáha priamo v obchode alebo pri montážach. Popri uvedenej práci sa venuje výrobkom z kože, ktoré predáva kamarátom, z toho má 30 - 50 eur mesačne v priemere. Tvrdenia matky, že pracuje načierno, sú nepravdivé. Jeho celkové mesačné výdavky sú na úrovni 450 až 550 eur. nájom a strava 200 eur, auto, PHM 100 eur, internet a telefón 40 eur, hygienické potreby 40 eur, ošatenie 50 eur, výdavky pre maloletú 100 eur. Reálne náklady na maloletú sú 200 - 250 eur mesačne. Spôsob a rozsah stretávania považuje za absolútne neprípustný, rozhodne nie je v záujme dieťaťa. Preto navrhol rozsudkom zveriť maloletú F.u do osobnej starostlivosti matky, s oprávnením zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok pre oboch rodičov, s uložením povinnosti otcovi prispievať na výživu dieťaťa sumou 100 eur mesačne, a s úpravou styku otca s maloletou bez prítomnosti matky: každý párný týždeň v pondelok a v piatok od 16:00 hod do 19:00 hod, v každý párný týždeň v sobotu a v nedeľu od 09:00 hod do 19:00 hod, každý nepárný týždeň v utorok, v stredu a vo štvrtok od 16:00 hod do 19:00 hod. Taktiež žiadal upraviť styk na vianočné sviatky, jarné a letné školské prázdniny.

3. Na informatívnom stretnutí rodičov pred koordinátorkou tunajšieho súdu dňa 25.05.2023 sa rodičia dohodli, že maloletá F.a bude zverená do osobnej starostlivosti matky. Rodičia sa tiež dohodli, že obaja sú oprávnení zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Na styku a na výživnom sa rodičia nedohodli, žiadali vo veci autoritatívne rozhodnúť súdom.

4. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, vyjadrením právnych zástupcov rodičov a procesného opatrovníka, vyjadrením matky k návrhu otca na vydanie neodkladného opatrenia, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec (ďalej len „úrad“) zo dňa 10.07.2023 z prešetrenia pomerov v domácnosti matky a v domácnosti otca, Záverečnou správou z poradenského procesu z poskytnutej poradensko-psychologickej pomoci rodičom zo dňa 07.09.2023, matkou predloženými dokladmi o výdavkoch na maloleté dieťa, výpismi o úhrade výživného zo strany otca, výsledkom lustrácie otca v databáze Sociálnej poisťovne, priemernou mesačnou mzdou zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky v 3.štvrtroku z webového sídla Štatistického úradu, správou úradu k výkonu stýkania sa otca a maloletého dieťaťa zo dňa 26.01.2024, dokladovaním príjmu matky z podnikania a z poberania štátnych rodinných dávok, potvrdeniami o príjme otca za obdobie od začatia súdneho konania do decembra 2023, matkou predloženými aktuálnymi pracovnými ponukami na trhu práce z www.profesia.sk <<http://www.profesia.sk>> pre osoby s dosiahnutým stredoškolským vzdelaním bez maturity, ako aj celým spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

5. Na pojednávaní dňa 07.06.2023 súd viedol rodičov k bezodkladnému dojednaniu úpravy styku otca a maloletého dieťaťa a následne rozhodol uznesením o nariadení neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého bol otec oprávnený na čas do rozhodnutia vo veci samej stýkať sa s maloletým dieťaťom v každom párnom týždni v pondelok a v nedeľu od 16:00 hod od 19:00 hod v prítomnosti matky a v každom nepárnom týždni v stredu od 16:00 hod od 19:00 hod v prítomnosti matky, na verejnosti. Maloleté dieťa malo v tom čase 9 mesiacov života. Rodičia sa vzdali práva podať odvolanie. Otec o. i. uviedol, že navrhuje riešiť osobitnú úpravu stretávania sa s maloletým dieťaťom, ale zachovať všeobecnú úpravu, čo sa týka letných prázdnin. Čo sa týka výživného, matka potvrdila, že otec jej prispieva na výživu dieťaťa sumou 100 eur mesačne, matka v zastúpení advokátom uviedla, že po preukázaní možností otca žiada určiť výživné v sume 180 eur mesačne. Osobná starostlivosť matky a oprávnenie oboch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach boli medzi rodičmi nesporné.

Na pojednávaní dňa 20.09.2023 súd vykonal dokazovanie zamerané najmä k určení výživného. Osobná starostlivosť matky a oprávnenie oboch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach boli medzi rodičmi nesporné. Rodičia si po absolvovanom poradenstve v podobe siedmich psychologických konzultácií, na pojednávaní, výlučne do zápisnice súdu, kde dohodu potvrdili svojimi podpismi, dohodli novú úpravu styku otca a maloletého dieťaťa v rozsahu v každom párnom týždni v pondelok a v nedeľu od 15:00 hod od 18:00 hod a v každom nepárnom týždni v stredu od 15:00 hod od 18:00 hod, už v neprítomnosti matky, s preberaním a odovzdávaním maloletého dieťaťa otcom v mieste bydliska matky. Otec zároveň potvrdil, že i naďalej si dobrovoľne plní vyživovaciu povinnosť v sume 100 eur mesačne a preto nevidí dôvod upravovať ho neodkladným opatrením (pôvodne ním navrhovaným). Matka po zmene právneho zástupcu žiadala určiť výživné v sume 240 eur mesačne.

Na pojednávaní dňa 07.02.2024 matka navrhla otcovi dohodnúť sa na výživnom v sume 150 eur mesačne s účinnosťou od februára 2024, teda bez určovania ročného výživného. Otec uviedol, že je ochotný platiť 130 eur mesačne, návrh matky na dohodu neprijal. V časti úpravy styku sa rodičia nedohodli ani na čase, ani na dňoch stretávania sa maloletého dieťaťa a otca, napriek niekoľko mesačnému nekonfliktnému priebehu doterajšieho styku podľa dohody spísanej do zápisnice súdu na pojednávaní dňa 20.09.2023. Otec navrhol upraviť styk podľa jeho vyjadrenia sa k podanému návrhu na začatie konania zo dňa 12.05.2023. Otec v závere pojednávania na otázku súdu, či vie s matkou uzavrieť dohodu v časti dovtedy nespornej osobnej starostlivosti matky a v časti zastupovania maloletého dieťaťa a spravovania jeho majetku v bežných veciach, nebol ochotný svojim podpisom do zápisnice súdu potvrdiť dohodu rodičov, požiadal o autoritatívne rozhodnutie v celom rozsahu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

6. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že otec bol od 01.01.2022 zamestnaný u zamestnávateľa Jaroslav Černý, otec otca, s miestom podnikania Kľačany č. 315 s mesačnou hrubou mzdou v roku 2023: 01/ - 721,60 eur, 02/2023 - 103,20 eur, 03 - 0 eur, 04/2023 - 682,40 eur, 05/ - 788,40 eur, 06/ - 755,40 eur, 07/ - 722,40 eur, 08/ - 791,20 eur, 09/ - 722,40 eur, 10 - 756,80 eur, 11/ - 756,80 eur, 12/ - 928,80 eur. Na otázku súdu na pojednávaní dňa 07.02.2024, aby uviedol svoje aktuálne zárobkové pomery, konkr. akú mzdu mal za január 2024, otec uviedol, že od 01.01.2024 pracuje pre otca, ale už vo forme sro-čky, zatiaľ má dojednanú tú istú mzdu. Na otázku súdu, či má otec hrubú mzdu v rozpätí od 722 eur do 756 eur v hrubom, otec uviedol, že „tak asi áno“. Na otázku súdu, či vie, že minimálna mzda je od 01.01.2024 vo výške 750 eur v hrubom, otec uviedol, že nevie. Na otázku súdu, za akú mzdu otec pracoval v januári 2024, otec vypovedal, že asi za takú, akú súd uviedol.

7. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použijú primerane.

8. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

9. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

11. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Z vykonaného dokazovania zisteného skutočného stavu mal súd za preukázané, že matka od narodenia dieťaťa poskytuje maloletému dieťaťu sústavnú a dôslednú starostlivosť o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, celkovo v sume 530 eur mesačne. Popritom je matka samostatne zárobkovo činná a jej čistý mesačný príjem z podnikania je vo výške 770 eur. Matkin celkový príjem popri plnohodnotnom výkone osobnej starostlivosti o maloleté dieťa na rodičovskej dovolenke tak predstavuje 1.300 eur mesačne. Otec v konaní nespochybňoval úroveň starostlivosti o dieťa matkou, a nedožadoval sa inej formy úpravy starostlivosti o maloleté dieťa, napr. do striedavej osobnej alebo jeho výlučnej osobnej starostlivosti. Otec opakovane v konaní uviedol, že jeho pracovný čas v tzv. rodinnej firme je nestabilný, na informatívnom stretnutí rodičov súhlasil s osobnou starostlivosťou matky, obdobne na pojednávaní dňa 07.06.2023. Súd tak mal za nesporné, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ktoré je s ohľadom na vek dieťaťa prirodzene naviazané na matku ako primárneho rodiča, je zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, ktorá pre dieťa aktívne vytvára základný pocit istoty a bezpečia domova v snahe vytvoriť mu stabilné prostredie na rozvoj jeho schopností a vlôh.

19. V časti zastupovania maloletého dieťaťa a spravovania jeho majetku v bežných veciach mal súd za to, že obaja rodičia sú spôsobilí výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Nedá však súdu prehliadnúť komunikáciu rodičov na pojednávaní dňa 07.02.2024, kedy v závere pred ukončením dokazovania došlo k slovnej výmene názorov rodičov, z ktorej vyplynulo, že otec na otázku matky, akú náhradnú umelú formulu (mlieko) maloletá pije, uviedol, že „nevie, pretože mu to matka neoznámila“, čo vyvolalo pochybnosti o úrovni starostlivosti otca o maloleté dieťa v čase do dňa rozhodnutia súdu vykonávaného styku otca s maloletým dieťaťom, dvakrát po tri hodiny v páry týždeň a tri hodiny v

nepárny týždeň, keďže otec tieto vedomosti nemal. Matka pritom na prvom pojednávaní dňa 07.06.2023 vypovedala, že maloletá nie je dojčená, kupuje jej Nutrilon, spotreba dieťaťa v tom čase bola podľa tvrdenia matky tri balenia mesačne, cena jedného balenia o hmotnosti 800 g bola 15 eur. Rovnako tak bolo zarážajúcim, že otec bol nespokojný počas celého konania s rozsahom úpravy jeho styku s maloletým dieťaťom, tak v nariadenom neodkladnom opatrení na pojednávaní dňa 07.06.2023, ako aj s rozsahom úpravy jeho styku s dieťaťom, na ktorom sa dohodol s matkou na pojednávaní dňa 20.09.2023, a nakoniec nespokojný aj s návrhom matky na rozšírenie styku o ďalší deň styku otca v nepárny týždeň (matkou navrhovaný štvrtok) prednesený na pojednávaní dňa 07.02.2024, keď nakoniec zo slovnej výmeny názorov odznelo, že otec nemá do dňa rozhodnutia súdu zabezpečenú autosedačku na preberanie a odovzdávanie maloletého dieťaťa, ktorá by bola primeraná veku maloletého dieťaťa (rok a pol), čo nemožno zhodnotiť pozitívne v prospech otca. Súd však dospel k záveru, že napriek absenciám vedomostí u otca o riadnej starostlivosti o vlastné dieťa ako aj absenciou povinnej výbavy otca ako šoféra pri preprave dieťaťa ho tieto okolnosti nediskvalifikujú z oprávnenia výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu a teda v zastupovaní maloletého dieťaťa pred orgánmi štátu a v spravovaní jeho majetku v bežných veciach.

20. K určení výživného: plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť trvajúca do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Súd zhodnotil dôkazy podľa svojej úvahy jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti, starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, a dospel k záveru, že odôvodneným potrebám rok a pol starého maloletého dieťaťa ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca, s prihliadnutím na pomery matky, je určenie výživného v sume 130 eur mesačne. Výživné pre maloleté dieťa slúži na uspokojovanie jeho výživy v užšom zmysle, ako aj na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava) a ďalších potrieb dôležitých pre riadnu výchovu dieťaťa, ako je napr. vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby (z rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/556/2014). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je však odstupňovaná podľa veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, schopností, príp. náklonností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby dieťaťa sú taktiež závislé od schopností a možností rodičov.

22. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zisiteľná rôznymi dôkazmi, môže ju preukázať napr. výška mesačných nákladov rodiča a to súhrnne alebo jednotlivé položky. Z povahy výživného a z dôvodu, že vyživovaciu povinnosť je možné plniť rôznou formou (peňažné plnenie, vecné plnenie, osobná starostlivosť a pod.) vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti nie je možné kvantifikovať úplne presnou peňažnou sumou, vždy pôjde o viac či menej približný odhad, pričom úlohou súdu je autoritatívne nastaviť zákonné a čo najviac spravodlivé riešenie.

23. Zohľadnením odôvodnených potrieb 18 mesačného dieťaťa, otcom dokazovaného príjmu zo zamestnania, s prihliadnutím na matkine schopnosti, dospel súd k záveru, že výživné určené v sume 130 eur mesačne od podania návrhu zodpovedá potenciálnym možnostiam a schopnostiam otca. Súd neveril otcovi, že pracuje v rodinnej firme, pre svojho otca, okrem toho vypomáha na montážach a súhrne dosahuje príjem na úrovni, prípadne dokonca pod úrovňou, minimálnej mzdy. Obranu otca, že príjem je nižší z dôvodu podpory či zachovania rodinných vzťahov, ktorá mu je prednejšia ako neistá mzda u tretích subjektov, súd zhodnotil ako účelové tvrdenie, ktoré je okrem toho v rozpore s prednostným charakterom vyživovacej povinnosti k vlastnému maloletému dieťaťu. Maloleté dieťa má len jedného otca, na ktorého je výživou plne odkázané. Otec nemá uprednostňovať pred plnením si vyživovacej povinnosti k vlastnému dieťaťu starých rodičov maloletého dieťaťa, ktorí majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, a až následne príp. možnosť žiadať o výživné od svojich plnoletých detí. Údajné zachovanie rodinných vzťahov medzi otcom a starými rodičmi zo strany otca na úkor maloletého dieťaťa, ktorému otec navrhol prispieť na výživu mesačne sumou 100 eur, a na pojednávaní dňa 07.02.2024 sumou 130 eur bez doplatenia nedoplatku na zročnom výživnom, súd zhodnotil ako v rozpore so zákonom, ale i s dobrými mravmi. Zároveň mal súd za to, že nie je ospravedlniteľným, ani uveriteľným, že mladý človek, plne zdravý, nemá snahu dosahovať legálny príjem ani na úrovni priemernej mzdy v národnom hospodárstve Slovenskej republiky. Matka v konaní dokazovala potenciálne možnosti otca riadne sa zamestnať v blízkom okolí za mzdu okolo 1.350 eur. Pokiaľ rodinná firma, zamestnanie sa otca u starého otca maloletého dieťaťa, nie je schopná ponúknuť vlastnému zamestnancovi a synovi ani len mzdu na úrovni minimálnej mzdy (od 01.01.2024), v takom prípade je takéto konanie otca možné vyhodnotiť len ako vedomé vzdanie sa možnosti výhodnejšieho zamestnania sa a dosahovania legálneho vyššieho príjmu na trhu práce. Preto súd pri určovaní výživného vychádzal z potenciálneho príjmu otca, keď priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v Trnavskom kraji za 1. až 3. štvrtrok dosahovala sumu 1.331 eur v hrubom, čo činí v čistom bez uplatňovania so daňového bonusu otcom, sumu cca 1.023 eur netto. Súdom určené výživné tak dosahovalo cca 13 % z potenciálneho čistého príjmu otca, čo je s ohľadom na vek maloletého dieťaťa primeraným zaťažením povinného rodiča.

24. Pri takto určenom výživnom vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 05.04.2023 do rozhodnutia súdu 07.02.2024 v celkovej výške 336,67 eur (so zohľadnením pomernej časti za mesiac apríl 2023, kedy otec dobrovoľne uhradil k rukám matky 50 eur na výživné a v ostatných mesiacoch otec uhrádzal k rukám matky po 100 eur mesačne, teda nedoplatok otca za apríl 2023 predstavoval sumu 66,67 eur a ku dňu rozhodnutia súdu nedoplatok za ostatné mesiace predstavoval 30 eur x 9 mesiacov = 270 eur), ktorú sumu súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach tak, aby k úhrade nedoplatku na zročnom výživnom došlo do jedného roka od doručenia tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania s plnením aj len jednej splátky, čo by viedlo k jednorazovej splatnosti celého dlhu na zročnom výživnom. Povinnosťou otca tak bude od doručenia rozsudku prispievať k rukám matky po dobu jedného roka sumou (130 eur + 28,10) 158,10 eur mesačne, a po splatení zročného výživného sumou 130 eur mesačne. Rozsudky týkajúce sa výživného sú vykonateľné doručením.

25. V časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom súd vychádzal z postupne sa vytvárajúcej dohody medzi rodičmi o úprave styku, kedy si rodičia na prvom pojednávaní ustálili najprv dni stýkania sa otca s maloletým dieťaťom a na druhom pojednávaní si upravili čas výkonu styku, ktorý zohľadňoval meniace sa potreby a denný režim ich dieťaťa. Súd plne uveril matke, ktorá opakovane uvádzala, že chce, aby otec mal záujem o maloleté dieťa, nie o ňu, matka chce, aby sa otec stretával s dcérou, a podporuje rozvoj vzťahu otca s dieťaťom. Na treťom pojednávaní dňa 07.02.2024 otec žiadal matku, aby mal upravený styk v širšom rozsahu, než bol doteraz vykonávaný. Právny zástupca otca predniesol modifikáciu návrhu na úpravu styku na každý párny týždeň v utorok od 16:00 hod do 19:00 hod, v soboru a v nedeľu od 09:00 hod do 19:00 hod a v nepárny týždeň v stredu a v piatok od 16:00 hod do 19:00 hod. Otec na tom istom pojednávaní následne predniesol požiadavku na styk s dieťaťom na víkend v nepárny týždeň (sobotu a nedeľu) od 14:00 hod do 18:00 hod, teda iný časový interval, z ktorého vyplynulo, že otec žiada upraviť stýkanie s dieťaťom v nejakom rozsahu každý víkend, a to i vtedy, keď majú podľa neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 40P/49/2023 zo dňa 04.08.2023 právo stýkať sa maloletým dieťaťom starí rodičia zo strany otca (na verejnosti v prítomnosti matky, v prvú sobotu každého kalendárneho mesiaca od 15:00 hod do 18:00 hod.). Ako uviedol už procesný opatrovník v správe zo dňa 26.01.2024, otcovi nevyhovoval žiaden vykonávaný, ani matkou dodatočne navrhovaný rozsah stretávania sa s ich maloletou dcérou, zároveň však otec nevedel určito a zrozumiteľne špecifikovať ním žiadaný presný rozsah styku. Týmito neustálymi modifikáciami návrhu

otca bolo poznačené celé prejednanie veci. Súd preto zhodnotil vek maloletého dieťaťa, a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou upravil stretávanie sa otca s mal. dieťaťom autoritatívne tak ako je uvedené vo výroku V., každý týždeň dvakrát po tri hodiny, v neprítomnosti matky. V súlade s ustanovením § 363 Civilného mimosporového poriadku súd rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného uznesením č k. 40P/19/2023 - 83 zo dňa 07.06.2023 a to dňom nadobudnutia vykonateľnosti enunuciátu o úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu; rodičia neboli v konaní právne zastúpení, pojednávania sa nezúčastnili, súd nemal preukázanú existenciu ich trov v konaní a rodičia ani o náhradu trov nežiadali. Preto súd rozhodol v súlade s generálnou klauzulou mimosporového konania, od ktorej nevidel dôvod odkloniť sa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.